

گزارش سفر به آبشار شوی (Shevi)

زیباترین آبشار خاورمیانه

آبشار شوی یا تله‌زنگ، جاذبه‌ای گمنام در سالن کوه از سلسله جبال زاگرس است. این آبشار زلال و فوق‌العاده زیبا با ارتفاع حدود یکصد متر یکی از بلندترین و زیباترین آبشارهای ایران است که زینت بخش کوه‌های پر رمز و راز سردشت دزفول و سالن کوه زاگرس است. وجود صخره‌هایی عظیم، پرهیبت و استوار در اطراف این آبشار، شگفتی‌های این آبشار جذاب و خیره‌کننده را صد چندان کرده است. دیدار از این آبشار زیبا سفری پر مخاطره را می‌طلبد. برای عزیمت به آبشار می‌بایست برنامه‌ریزی دقیق، شامل تنظیم ساعت حرکت، محل اتراق، لوازم و آذوقه مورد نیاز صورت گیرد و مهمتر از همه دانستن برنامه حرکت قطارهای مسیر از ملزومات این سفر است.

بهترین مسیر دسترسی به این آبشار از طریق راه آهن و از مسیر ریلی دورود (در استان لرستان) به اندیمشک (در استان خوزستان) است. مقصد اصلی، ایستگاه تله‌زنگ است که نقطه آغاز حرکت به طرف آبشار است. فاصله ایستگاه تله‌زنگ، تا دورود حدود چهار ساعت قطارنوردی است! و در طول مسیر می‌بایست از ایستگاه‌های بیشه، سپید دشت، کشور، تنگ‌هفت و تنگ‌پنج نیز بگذرد. این مسیر ریلی شگفت‌انگیز، در کنار رود خروشان دز و از لابلای صخره‌های عظیم و تونل‌ها و پل‌های پیاپی می‌گذرد. طبیعت بی‌همتای این مسیر در کنار ایستگاه‌هایی که سالیان دراز قدمت دارند با مردمانی صبور که زیباترین آهنگ‌شان سوت قطارهای عبوری است، عظمت خدای تعالی و قدرت اراده انسان را یادآور می‌شود. دو نوع قطار در این مسیر در تردد هستند؛ یکی قطار سراسری تهران به اهواز و دیگری قطار محلی دورود به اندیمشک. سوار شدن به قطار محلی و آشنایی با مردمان محبوب این مسیر واقعا يك خاطره به یاد ماندنی است (لازم به ذکر است در این سفر با معلمی جوان، برخورد کردیم که بعد از پیاده شدن از قطار محلی حدود چهار ساعت در دل کوه‌های منطقه شول آباد پیاده روی می‌کرد تا به شاگردانش در يك روستای دوردست آموزش بدهد). مردمانی واقعا بی‌ادعا و پرتلاش. در ایستگاه تله‌زنگ می‌توانید تصمیم بگیرید که حدود سه ساعت دیگر به طرف آبشار پیاده‌روی کنید و یا در این ایستگاه اتراق کرده و صبح زود راه بیهمایید. به هرحال اولین کار، گذشتن از رود عظیم و خروشان دز است آن هم به وسیله پلی فلزی، بزرگ و استراتژیک که محل عبور آرام قطارها است. این پل خاطرات زیادی از دوران جنگ تحمیلی دارد که هدفی دست‌نیافتنی برای هواپیماهای عراقی بود. بعد از عبور از پل، وارد مسیری سه ساعته تا روستای شوی می‌شوید. این مسیر از کنار رودخانه دز گذشته و در محل يك قبرستان قدیمی عشایر از

این رودخانه جدا و وارد مسیر کوهستانی می‌شود. چیزی که به نظر عجیب می‌رسد، تپه‌هایی است که از قرار معلوم به وسیله افرادی خاص، به تصرف درآمده و سنگ چین شده‌اند! در آن طرف تپه‌ها، دره‌ای زیبا با آبی سرد و زلال و مملو از ماهی قزل آلا و ماهی زرده نمایان می‌شود و در انتهای این دره روستای شوی با دیدنی‌های خاص خود انتظار شما را می‌کشد. اگر در تاریکی شب از این مسیر بگذرید، پرتو افشانی کرم‌های شب‌تاب و زنبورهای کوچک و نورانی، شما را متحیر می‌کند. جهت استراحت روستای شوی محل مناسبی است. افسانه‌ها و روایات اهالی در مورد امامزاده، نظرگاه و چشمه آب‌شوی نیز بسیار جالب و شنیدنی هستند. امامزاده سید محمود، نوه موسی‌بن‌جعفر با بقعه‌ای سفید رنگ، زیارتگاه و محل نذورات اهالی و مسافران عبوری است و به باور اهالی هنوز هم ردپا و انگشتان این امامزاده بزرگوار بر روی صخره‌های اطراف دیده می‌شود و حتی ظهور آبشار شوی را به برکت این امام و نظرگاه ایشان می‌دانند. مردم این منطقه از ایل بختیاری چهارلنگ، طایفه‌های چراغی، حاجیوند، دهقان شوی و خیری هستند و به کار کشاورزی و دامپروری مشغولند. از این به بعد وارد مسیری صخره‌ای و سخت می‌شوید که برای گذشتن از آن باید از دوستان خود و همچنین از سیم‌های بکسل که بین صخره‌ها کشیده شده است کمک بگیرید. حین حرکت در میان صخره‌های پر رمز و راز و مرموز سالن کوه انگار که کشف بزرگی انتظار شما را می‌کشد. سرانجام، پس از يك ساعت پیاده روی و صخره نوردی از محل روستا می‌توان شکوه بی‌ظنیر آبشار و صدای

غرش آن را حس کرد. لحظه‌ای که تمام مخاطرات و سختی‌های راه فراموشان می‌شود و ناخودآگاه عظمت خدای متعال را شکر می‌کنید. در بالای آبشار، غار معروف شوی نیز برای علاقه‌مندان به کوه و غارنوردی نام آشنایی است. همچنین آبشار دوم شوی نیز در حدود يك کیلومتر بالاتر از این آبشار واقع است که آن هم دیدنی است. زلالي آب آبشار به همراه دوزیست‌ها، سمندره‌های منحصربفرد، خرچنگ‌ها، مارمولک‌های عجیب و درشت و غیره، انگار شما را به دنیایی دیگر آورده است. در سرچشمه آبشار که مسیر دسترسی هم دارد درختان بلندی مانند انجیر کوهی و بید رویدهند که آب پس از سیر کردن آنها از ارتفاعی بلند و در مساحتی عریض به پایین پرتاب می‌شود. از ویژگی‌های این آبشار اتصال آن به سفره‌های آب زیرزمینی است به این معنی که سرچشمه آبشار از دل کوه است. قبل از تاریکی هوا به فکر بازگشت باشید آنهم بازگشتی چهار ساعته. اگر چه مشکلات مسیر رفت در بازگشت هم تکرار می‌شود ولی مطمئناً رفتن به این سفر پشیمان نیستید. اگرچه مسیر دسترسی بسیاری از علاقه‌مندان به آبشار شوی از استان لرستان شروع می‌شود و عده‌ای معتقدند که این آبشار جزو آبشارهای لرستان است ولی شواهد آب و هوایی و تقسیمات جغرافیایی آن را جزئی از استان خوزستان کرده است. گویش اهالی نیز بیشتر به لهجه دزفولی شباهت دارد. به هر صورت این آبشار زیبا، یکی از موهبات خداوند متعال به مردم ایران زمین است. به امید روزی که با فراهم کردن امکانات و تسهیل ایاب و ذهاب، بهره بیشتری از این موهبت خدادادی ببریم.

پاورقی خواندنی

صفحه C <

دل به دریا می‌زنی و با دو دزد درگیر می‌شوی، آنها دو نفر با چاقو هستند و تو تنها با دستان خالی. نتیجه کاملاً مشخص شد، چند دقیقه‌ای نمی‌گذرد که با بدنی زخمی و خون‌آلود در کنار پیرمرد روی زمین افتاده‌ای.

دو دزد جیب‌هایت را خالی کردند، سویچ را گرفتند و با لبخندی از مغازه بیرون رفتند و تو با شنیدن صدای روشن شدن ماشینت و حرکت آن کاملاً ناامید می‌شوی.

پیرمرد صدایت می‌کند و می‌خواهد با تو آن کمی که داری دست و پایش را باز کنی. چاره‌ای نداری خیلی سخت است، گره‌های کور را که می‌توانستی خیلی زود باز کنی به خاطر خونریزی بدنت نیم‌ساعتی طول می‌کشد، پیرمرد بلند می‌شود و تو از هوش می‌روی. انگار در دریا غرق شده‌ای. یک سطل پر از آب روی صورتت ریخته‌اند، پیرمرد لبخندی می‌زند و می‌گوید خدارو شکر زنده‌ای، بعد از تو می‌خواهد یا به روستایشان بروی یا همانجا بمانی و به اورژانس اطلاع بدهند.

اگر می‌خواهی به روستا بروی صفحه a > را بخوان
اگر منتظر اورژانس می‌مانی صفحه b > را بخوان.

شگفتی‌های طبیعت و تاریخ ایران

تخت سلیمان

تجسم کنید! یک کوه میان تپه‌ی در نزدیکی دریاچه‌های اسرارآمیز به عمق ۱۱۰ متر! در کنار آثار تاریخی و میراث جهانی ۲۵۰۰ ساله! مجموعه‌ای بی نظیر از شگفتی‌های طبیعت و تاریخ را آفریده‌اند که در هیچ کجای دنیا نظیر ندارد. منطقه تخت سلیمان در شمال تکاب، همه ساله پذیرای هزاران نفر از نقاط مختلف دنیا است که از آثار باستانی و طبیعی این شهر به خصوص میراث جهانی تخت سلیمان بازدید می‌کنند. تخت سلیمان برای ساسانیان به مانند تخت جمشید برای هخامنشیان محترم و با ارزش بوده است.

کوه شگفت‌انگیز زندان سلیمان، کوهی توخالی با دیواره‌هایی عظیم است که از سطح زمین‌های مجاور خود حدود ۱۲۰ متر ارتفاع دارد و در مرکز آن گودالی به عمق ۸۰ متر وجود دارد که قطر دهانه آن بیش از ۶۰ متر است. در دامنه این کوه آثار تاریخی مربوط به تمدن ماناها (۷۰۰ سال پیش از میلاد) کشف شده است. به نظر می‌رسد این کوه در ابتدا به صورت چشمه‌ای جوشان بوده که رسوبات خود را در اطراف خود پراکنده کرده و به مانند یک آتشفشانی تبدیل گشته که از قله آن آب به پایین سرازیر می‌شده است و به مرور زمان آب چشمه خشک شده و کوهی چنین شگفت‌انگیز از آن باقی مانده است. از نکات جالب دیگر در مورد این کوه، وجود چشمه‌های گازدار در عمق گودال است که گفته می‌شود بوی

مسموم‌کننده آن مانع از اکتشافات بیشتر شده است. در دهه ۶۰ میلادی یک هیئت آلمانی جهت مطالعه و بررسی ساختار درونی گودال، اقدام به احداث تونلی نمودند که بعد از عملیات مجدداً مسدود گشته است. لازم به ذکر است با توجه به عدم وجود امکانات نجات و احتمال ریزش دهانه و سقوط به داخل گودال، نزدیک شدن به قله این کوه و دیوارهای آن خالی از خطر نیست.

دریاچه اسرارآمیز تخت سلیمان نیز روایتی شگرف دارد. این دریاچه حدود ۲۰ متر از زمین‌های اطراف بالاتر است و با وجود وسعتی کم، عمقی حدود ۱۱۰ متر دارد. این عمق با عمق دریاچه‌های آزاد برابری می‌کند! اگرچه در سالیان گذشته اقداماتی جهت شناسایی بیشتر این دریاچه صورت گرفته ولی هنوز هم اسرار فراوانی در عمق آن نهفته باقی مانده است. آب این دریاچه رسوبات بسیار سنگینی داشته و شنای در آن بسیار خطرناک است. در دوران ساسانیان از آب این دریاچه جهت تأمین آب واحدهای مسکونی آن دوره استفاده می‌شده و بسیار جالب است که بدانید جوی هدایت آب دریاچه به دلیل رسوبات شدید به مرور به صورت دیواری طبیعی درآمده که آب در بالای آن جریان داشته است و هنوز هم در پایین دریاچه دیده می‌شود. این دیواره در زبان عامه مردم بومی به سنگ اژدها معروف شده است. میراث جهانی تخت سلیمان در کنار دریاچه تخت

سلیمان در درون حصار بیضی شکل با ۳۸ برج و بارو و ۲ دروازه بزرگ، به صورت قلعه‌ای عظیم بر بالای صفحه‌ای سنگی ناشی از رسوبات دریاچه واقع شده است. در اهمیت این مکان همین بس که تخت سلیمان برای ساسانیان به همان اندازه ارزش داشته است که تخت جمشید برای هخامنشیان. به این مجموعه، آتشکده معروف آذرگن‌سب که به مدت هفت قرن نماد اقتدار آیین زرتشت بوده است، چهارطاقی باستانی، معبد منسوب به آناهیتا، آثاری از دوره اسلامی و کاخ‌های حکومتی ایلخانان مغول را اضافه کنید تا ارزش این میراث کم نظیر، مشخص شود. آثار تاریخی تخت سلیمان با ۱۲ هکتار مساحت، وسیع‌ترین تأسیسات مذهبی و اجتماعی دوران ساسانیان است که تاکنون کشف شده است. از دیگر جاذبه‌های طبیعی تخت سلیمان می‌توان به چمن متحرک روستای بدرلو اشاره کرد که بر روی دریاچه‌ای در نزدیکی روستای بدرلو شکل گرفته است. این چمن ترکیب فشرده‌ای است از انواع گیاهان آبی که در سطح آب رشد کرده و جزیره‌ای شناور به قطر بیش از ۳۰ متر را تشکیل داده‌اند به طوری که به آسانی می‌تواند یک گله گوسفند را از این طرف دریاچه به سمت دیگر آن حمل کند. در یک کلام ترکیب طبیعت و تاریخ در منطقه تخت سلیمان برای هر بیننده‌ای حیرت‌آور خواهد بود.

گیاه سمی

Agrostemma githago
Caryophyllaceae

علف چنگ، سیاه تخم

این گیاه بیشتر به صورت علف هرز در اراضی زراعی می‌روید و گیاهی سمی محسوب می‌شود.

Aquilegia vulgaris
Ranunculaceae

تاج الملوک

این گیاه زینتی، گل‌های ارغوانی، بنفش یا آبی رنگ دارد. ریشه گیاه گوشتی و به شکل تری است و تمام قسمت‌های آن به خصوص ریشه‌اش به شدت سمی است.

پاورقی خوانندگی

صفحه Ca

ترسیده‌ای، مار هر لحظه می‌تواند تو را نیش بزند اما باید فرار کنی، با تکان محکمی که همه توانت است مار را با پایت به گوشه‌ای پرت کرده و از جایت بلند می‌شوی، مار حالتی تهاجمی گرفته است. به شدت می‌ترسی و به سمت عقب می‌روی. هنوز چند قدمی نرفته‌ای و مار را می‌بینی که ناگهان زیر پایت خالی شده و به سمت دره‌ای پرتاب می‌شوی.

فریاد بلندی می‌زنی تا اینکه پس از غلت خوردن روی شیب تند دره سرت به سنگی خورده و باز بی‌هوش می‌شوی.

این بار که چشم باز می‌کنی سایه چهره مردی را می‌بینی که روی صورت خم شده و با دیدن باز شدن پلک‌هایت می‌خندد.

در خانه یک روستایی مهربان احساس آرامش می‌کنی. انگار نه انگار که سر و صورتت کبود است و حتی نمی‌توانی راه بروی، می‌خواهی تکانی به خودت بدهی که می‌شنوی باید استراحت کنی.

چشم‌هایت هنوز سنگین است و می‌خواهی، وقتی بیدار می‌شوی پدر و برادرت را بالای سر خود می‌بینی که به سراغت آمده‌اند و همگی راهی تهران می‌شوند.